HEDGE FONDOVI

TEKST: *Orhideja Gjenero*

Hedge fondovi obuhvaćaju najširi spektar različitih investicijskih strategija te spadaju među najznačajnije predstavnike unutar skupine alternativnih investicija. Uspješnost alternativnih oblika ulaganja prvenstveno ovisi od sposobnosti menadžera fonda, a u manjoj mjeri od tržišnih kretanja. Za cijelu skupinu karakteristična je upotreba kompleksnih strategija investiranja, niska likvidnost te slaba transparentnost poslovanja. Osnovna karakteristika je niska korelacija s tradicionalnim oblicima ulaganja, zbog čega je takav oblik investiranja pogodan za diverzifikaciju portfelja. Zato, a i zbog visokih prinosa koje su ovi fondovi ostvarivali proteklih desetljeća volumen novca koji prelazi u alternativne oblike investiranja konstantno se povećava.

OGRANIČENJA I VISOKI PRINOSI

Hedge fondovi namijenjeni su ograničenom broju investitora, prije svega kvalificiranim investitorima. Kod klasičnih otvorenih investicijskih fondova jasno je na koji segment tržišta je fond fokusiran i kod usporedbi uspješnosti upravljanja fondom donekle je jasno koje fondove treba uspoređivati s kojima, a uvodi se i pojam uspješnost u odnosu na benchmark kojim se želi pokazati rad fonda u odnosu na neki tržišni prosjek. Za razliku od klasičnih investicijskih fondova, za hedge fondove se može reći da im je zajednička karakteristika traženje apsolutnog prinosa, neovisno o trenutnom trendu na tržištu.

Budući da zakonski okvir za standardne investicijske fondove u većini zemalja ne omogućava realizaciju većine strategija hedge fondova, većinom su registrirani u "off-shore" zonama (Kajmanski otoci, Britanski djevičanski otoci i slično) ili se pak registriraju u SAD-u i ostalim zemljama, ali kao posebni poslovni subjekti na koje se ograničenja ulaganja ne odnose. Kao takvi ne smiju se reklamirati i ograničeni su samo na profesionalne investitore, čime se štiti male investitore od izlaganju rizicima koje bi nesvjesno preuzeli ulaganjem u hedge fondove.

KRETANJE HEDGE FONDOVA

Iako hedge fondovi nemaju veliki udio u ukupnoj industriji upravljanja imovinom, imaju nerazmjerno velik utjecaj na financijski i gospodarski sektor u odnosu na veličinu. Razlog tome je činjenica da ovi fondovi općenito koriste dinamične strategije investiranja i financijsku polugu, za razliku od otvorenih investicijskih fondova koji obično primjenjuju strategije kupnje i držanja vrijednosnica. Industrija hedge fondova je dobrim dijelom okrivljavana kao posredni uzročnik financijske krize.

Brz razvoj u posljednjih nekoliko godina i nedostatak regulacije su, prema nekim stručnjacima, sakrili pravu razinu rizika koju donosi ulaganje u kompleksne financijske instrumente, što karakterizira hedge fondove.

Ukupna imovina kojom trenutno upravljaju hedge fondovi procjenjuje se na 1.920 milijardi dolara, što je značajan oporavak u odnosu na 2008. godinu. U tijeku financijske krize imovina pod upravljanjem hedge fondova u svijetu smanjila se gotovo 30% na 1.500 milijardi dolara. Ovaj, najveći do sada zabilježen pad posljedica je više faktora, od negativnih prinosa do povlačenja sredstava i likvidacije fondova.

NAJVIŠI PRINOSI I CENTRI HEDGE FONDOVA

Kao rezultat oporavka globalne ekonomije i jakih performansi na dioničkim tržištima povrat na ulaganja u hedge fondove iznosio je u 2010. godini u prosjeku 10%. Najviše prinose ostvarili su hedge fondovi koji ulažu u visokorastuća tržišta u razvoju, kao što su Rusija, Latinska Amerika, Azija i Srednji istok.

Najveći centar za upravljanje hedge fondovima je SAD s udjelom od 68% u ukupnoj imovini hedge fondova. Slijedi Europa s udjelom od 22% i Azija sa 6%. The CityUK procjenjuje da se s oko 41% globalne imovine hedge fondova upravlja iz New Yorka. S udjelom od oko 19% London je daleko najveći centar u Europi.

Kretanje imovine i broja hedge fondova (od 2003.-2010. u milijardama dolara)

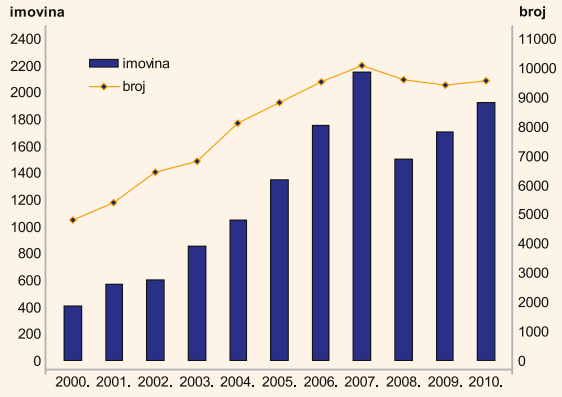

Izvor: IFSL research, Hedge funds; www.thecityuk.com
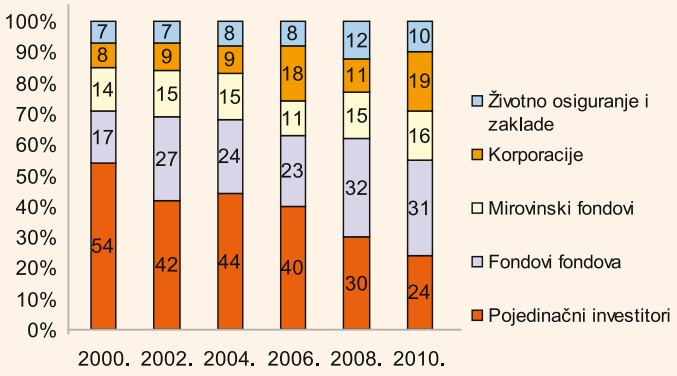
Struktura individualnih i institucionalnih ulagača u hedge fondove (2000.-2010.)